

Muutoksia Alfa-1-fetoproteiinitutkimuksessa (AFP)**Muutos tulee voimaan** 06.03.2022**Asian kuvaus****Muutos koskee seuraavia tutkimuksia:****1040, S-AFP, S-Alfa-1-fetoproteiini****778, As-AFP, As-Alfa-1-fetoproteiini****1039, Am-AFP, Am-Alfa-1-fetoproteiini**

Otamme käyttöön elektrokemiluminesenssiin (ECLIA) perustuvan immunokemiallisen menetelmän S-AFP ja As-AFP määrittämisessä, ja jatkossa näytteet analysoidaan Kliinisen kemian Päivystys- ja automaatiolaboratoriossa. Am-AFP määrittäykset päättyvät erittäin vähäisen kysynnän vuoksi.

Immunokemiallinen menetelmä on laajasti käytetty alfa-1-fetoproteiinin mittaamisessa ja menetelmän muutos mahdollistaa tulostason vertaamisen muihin laboratorioihin aiempaa paremmin. Jatkossa tutkimus on saatavilla kaikkina päivinä ja tarvittaessa myös päivystyksellisesti. Lisäksi tutkimuksen vastausaika lyhenee.

Menetelmämuutoksen yhteydessä vertasimme ECLIA- menetelmää käytössä olleeseen aikaeroitteeseen fluoroimmunomääritykseen (TR-FIA). Yksittäisissä näytteissä havaittiin tulostasoeroa menetelmien välillä. Erot olivat pääosin enintään +/- 30 %, yksittäisissä hyvin korkeissa pitoisuuksissa +50 % ECLIA- menetelmällä. Erot korostuivat hyvin matalissa pitoisuuksissa sekä korkeissa pitoisuuksissa.

Havaittujen yksittäisten tulostasoerojen vuoksi suosittelemme tarvittaessa useampaa peräkkäistä mittausta erityisesti tilanteissa, joissa tarkan pitoisuuden seuranta on tarpeellista. Tuloksen yhteyteen lisätään huomautus menetelmämuutoksesta 6 kk ajan.

S-AFP viitearvot muuttuvat laitevalmistajan mukaiseksi. S-AFP:n alin vastattava pitoisuus jatkossa on 2 kU/l.

AFP-tutkimusten muutokset

Tutkimus	Uusi viiteväli (yksikkö)	Vanha viiteväli (yksikkö)	Muutos
S-AFP	≤5.8 (kU/l)	<10 (kU/l)	Menetelmämuutos
As-AFP	Ei viitearvoja.	Ei viitearvoja.	Menetelmämuutos
Am-AFP	-	-	Poistuu

Kliininen kemia

Näyte	1 ml seerumia Näyte otetaan ensisijaisesti seerumigeeliputkeen. Lähetys huoneenlämmössä, jos perillä vuorokauden kuluessa, muutoin kylmälähetys. Seerumi säilyy kaksi viikkoa 2-8 °C:ssa. Pidempiaikainen säilytys -20 °C:ssa (6 kuukautta).
Tiedusteluihin vastaavat	Kristiina Keränen, 0504070774, kristiina.keranen@tyks.fi Tanja Savukoski, 0504401773, tanja.savukoski@tyks.fi Anna Linko-Parvinen, ma. yl, 050-352 4360, anna.linko-parvinen@tyks.fi
Allekirjoitukset	Anna Linko-Parvinen, ma. yl Pia Leino, ayl, palvelualuejohtaja
Jakelu	VSSHP yksiköt, Hyvinvoinnin palvelukokonaisuus (Turun kaupunki), VSSHP:n alueen terveyskeskukset